

Dosarul nr. 3r-326/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Dodon

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – E. Palanciuc, V. Negru, A. Minciuna

DECIZIE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ali Akhundov împotriva Biroului migrație și azil cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ,

constată:

La data de 16 septembrie 2019 Ali Akhundov a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Biroului migrație și azil, prin care a solicitat anularea deciziei Biroului migrație și azil nr. 82/19/DAI din 16 august 2019 și obligarea Direcției azil și integritate a Biroului migrație și azil să-i acorde protecție cu statut de refugiat.

Prin hotărârea din 03 februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Ali Akhundov împotriva Biroului migrație și azil cu privire la anularea actului administrativ. (f.d. 34, 39-43)

La data de 14 februarie 2020 Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 38)

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. (f.d. 52-54)

Prin decizia din 16 septembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a admis

recursul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac. S-a anulat încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Ali Akhundov împotriva Biroului migrație și azil cu privire la anularea actului administrativ și s-a restituit cauza spre judecare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 70-73)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 23 septembrie 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. (f.d. 79-81)

La data de 23 octombrie 2020, în termen, Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac a depus, prin intermediul poștei, recurs motivat împotriva încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu emiterea unei noi soluții, prin care a declara apelul depus de către Ali Akhundov ca fiind admisibil, cu repunerea în poziția inițială a părților la etapa de primire a cererii și de prezentare a apelului motivat. (f.d. 86-87)

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată, repetată și posibilă de a fi casată, deoarece, în dispozițiile legale termenul de depunere a apelului motivat este de 30 de zile din momentul în care apelantul sau avocatul acestuia a recepționat decizia Curții Supreme de Justiție, prin care a fost transmisă cauza la rejudecare în instanța de apel. Astfel, decizia instanței de recurs a fost recepționată la data 17 septembrie 2020, având termen până la data de 17 octombrie 2020 de a depune apel motivat, or, atât Ali Akhundov cât și avocatul acestuia au fost în imposibilitate să prezinte apelul motivat mai devreme, deoarece nu se cunoștea despre soarta recursului depus asupra încheierii din 20 mai 2020 a instanței de apel.

La 11 noiembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare Biroului migrație și azil copia recursului motivat depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac. (f.d. 90)

Deși, conform avizului de recepție a corespondenței, Biroul migrație și azil a recepționat copia recursului la 16 noiembrie 2020, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință, prin care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate în recurs. (f.d. 92)

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs consideră că Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs, deoarece conform informației privind expedierea actului judecătoresc prin poștă încheierea din 23 septembrie 2020 a instanței de apel a fost notificată

reprezentantului recurentului Rodica Șpac la data de 09 octombrie 2020 (f.d. 83), iar cererea de recurs motivată a fost depusă la 23 octombrie 2020. (f.d. 86-87)

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, din motivele ce succed.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Ali Akhundov împotriva Biroului migrație și azil cu privire la anularea actului administrativ. (f.d. 34, 39-43)

La data de 14 februarie 2020 Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 38)

La 02 martie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a expediat în adresa lui Ali Akhundov și avocatul Rodica Șpac copia hotărârii motivate din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, care a fost recepționată la data de 12 martie 2020 de către avocatul Rodica Șpac, fapt confirmat prin avizul de recepție DS9350106425AS, dar nu a depus apel motivat. (f.d. 46) Trimiterea poștală recomandată expediată în adresa lui Ali Akhundov a fost restituită cu mențiune „plecat”. (f.d. 47-48)

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. (f.d. 52-54)

Prin decizia din 16 septembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac. S-a anulat încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Ali Akhundov împotriva Biroului migrație și azil cu privire la anularea actului administrativ și s-a restituit cauza spre judecare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 70-73)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 23 septembrie 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. (f.d. 79-81)

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit articolului 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când, motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform articolului 97 alin. (1) din Codul administrativ notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. (2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. (3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu articolul 109 din Codul administrativ, (1) un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. (2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În condițiile speței este relevant că, la 14 februarie 2020 Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 03 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 38)

Din conținutul avizului de recepție a corespondenței DS9350106425AS, precum și scrisoarea de însoțire, prin care s-a expedit actul judecătoresc, Colegiul constată indubitabil că avocatul Rodica Șpac a recepționat copia hotărârii motivate din 03 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în data de 12 martie 2020. (f.d. 46)

Respectiv, din această dată începe a curge termenul prevăzut de articolul 232 alin. (2) din Codul administrativ de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului.

Totodată, în acest sens este remarcabil că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Conform pct. 1 din anexa la Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 1 din 18 martie 2020, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Potrivit pct. 4 din anexa la dispoziția nr.1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cauzele civile, cu excepția, celor ce se examinează conform legii în lipsa părților, care au fost amânate pentru pronunțare,

ce vizează eliberarea ordonanțelor de protecție, acțiunile privind confiscarea averii nejustificate, încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat, se suspendă de drept.

Punctul 8 al anexei respective stipulează că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele care se suspendă de drept, aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Corelând prevederile normative și legale precitate cu circumstanțele factice constatate, Colegiul vădește că apelantul și/sau reprezentantul acestuia urmau să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău până în data de 10 iunie 2020, ora 00.00.

Însă, apelantul Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, fiindu-i notificată motivarea hotărârii și în pofida obligațiilor sale procesuale, a eludat de a depune motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, Colegiul apreciază ca neviabil argumentul invocat de către reprezentantul recurentului avocatul Rodica Șpac, precum că în dispozițiile legale termenul de depunere a apelului motivat este de 30 de zile din momentul în care apelantul sau avocatul acestuia au recepționat decizia Curții Supreme de Justiție, prin care a fost transmisă cauza la rejudecare în

instanța de apel. Decizia instanței de recurs a fost recepționată la data 17 septembrie 2020, având termen până la data de 17 octombrie 2020 de a depune apel motivat, or, norma legală, și anume, art. 232 alin. (2) din Codul administrativ stabilește cert că motivarea apelului se prezintă în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, dar nu de la data recepționării deciziei Curții Supreme de Justiție.

În cumulul circumstanțelor constatate de instanța de recurs și expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depuse de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac, din motiv că nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform articolelor 193, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Ali Akhundov, reprezentat de avocatul Rodica Șpac.

Se menține încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ali Akhundov împotriva Biroului migrație și azil cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas